

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Beantwoording technische vragen CDA – Wijziging GR Natuur- en Recreatieschap Lingegebied
Datum : 28 mei 2024
Zaaknummer : 1209443
Portefeuillehouder : Maarten van Helden
Behandelend ambtenaar : Annelies Klein-Bongers

Beste meneer De Jong,

Op 17 mei jl. stelde u technische vragen. Via deze raadsinformatiebrief worden uw vragen beantwoord.

Toelichting:

U heeft de gemeenteraad verzocht om het college toe te staan om de tekst voor de wijziging van de GR Natuur- en Recreatieschap Lingegebied vast te stellen, alsmede de GR zelf in gewijzigde vorm vast te stellen.

Tijdens de behandeling van dit raadsvoorstel in de raadscommissie, ontstond er een collectieve heel andere discussie: 'Hoe kan de gemeente Molenlanden zo snel mogelijk uit de GR treden?'. In het debat werd niet stil gestaan bij de vraag wat nu precies het zakelijk belang is van Molenlanden om deelnemer van de GR te zijn. Vandaar een aantal technische vragen, waarbij ik opmerk dat ik bij het stellen van de technische vragen zéér geïnspireerd raakte door de antwoorden die u gaf op vragen die de fractie van PM gesteld had.

Vraag 1:

Als een deelnemer uit een GR treedt, en daarbij frictiekosten ontstaan, is de uittredende partij aansprakelijk te stellen voor de frictiekosten. Zouden er frictiekosten kunnen ontstaan als de gemeenteraad op 28 mei a.s. zou besluiten om uit te treden?

Antwoord:

Er zouden frictiekosten kunnen ontstaan, maar wij verwachten dit niet. Om hierover zekerheid te krijgen, is dit één van de financiële vragen die we uit willen zoeken in de voorgenomen evaluatie.

Toelichting:

Tijdens de voorbereiding op voorliggende wettelijke aanpassing van de GR tekst, zijn bij drie van de vier deelnemende gemeenten (waaronder Molenlanden) vragen gerezen over recht- en doelmatigheid van de *Gemeenschappelijke Regeling Natuur- en Recreatieschap Lingegebied (GR)*. Gezien de deadline van 1 juli 2024 is ervoor gekozen om eerst de GR tekst aan te passen zodat deze voldoet aan de *Wet gemeenschappelijke regelingen* en daarna het verdere zoekwerk wat betreft recht- en doelmatigheid van de GR op te pakken.

Om dit onderzoekwerk niet te lang te laten liggen, dringen we aan om dit najaar de GR te evalueren. In deze voorgenomen evaluatie willen we, naast recht- en doelmatigheid van de GR, ook zicht krijgen op de financiële en overige gevolgen van eventuele uittreding of opheffing van de GR. De verwachting is dat één van de andere gemeenten ook op korte termijn wil evalueren. Dit is ook nodig omdat een evaluatie alleen gestart kan worden op verzoek van minimaal twee deelnemers.

In het geval dat uittreding of opheffing als beste scenario uit de evaluatie komt, dan kan het verzoek hiertoe worden ingediend voor 1 januari 2025 (definitieve uittreding 1 januari 2026). Het grote voordeel is dat al het onderzoekwerk dan al is gebeurd in de evaluatie zodat er geen uitgebreid 'uittredingsplan' meer hoeft te worden opgesteld. Het kan natuurlijk ook zo zijn dat een lichtere vorm van de GR of een andere samenwerkingsvorm met *B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied (hierna te noemen als Uit®waarde BV)* als beste optie uit de evaluatie komt.

Stel dat we op korte termijn toch geen 'medestander' hebben voor de evaluatie: dan dienen we het verzoek tot uittreding in voor 1 januari 2025 zodat uittredingsplan (conform Artikel 24.4) kan worden opgesteld. De kosten voor het opstellen van dit plan door een registeraccountant komen dan wel voor rekening van Molenlanden. Op basis van het plan kunnen we dan een definitief besluit nemen over wel of niet uitreden (per 1 januari 2026).

Vraag 2:

De fractie van Progressief Molenlanden vroeg om 3 jaarrekeningen. Die zijn gekomen en lijken sterk op elkaar. De GR heeft in de afgelopen 3 jaar geen winst of verlies gemaakt, en geen eigen vermogen gehad. Inderdaad een wassen neus, zo lijkt op het eerste gezicht.

Maar uit het verdere verhaal blijkt dat de GR 15 aandelen Recreatiemaatschappij Rivierengebied (vanaf 2008 Uit®waarde BV) heeft, wat neerkomt op 1/3 deel van het totale aantal uitstaande aandelen, die een nominale waarde hebben van € 6.750,=, maar een netto vermogenswaarde hebben van € 9.943.667,=, zijnde 1/3 deel van € 29.831.000,=. Klopt deze veronderstelling?

Antwoord:

Ons inziens klopt deze veronderstelling. De vermogenswaarde van € 29.831.000,- is de werkelijke waarde van *Uit®waarde BV* op dit moment. Dit betekent een netto vermogenswaarde van € 9.943.667,- per recreatieschap (€ 29.943.667,- delen door 3 recreatieschappen). Als gemeente Molenlanden delen we deze € 9.943.667,- met de andere drie deelnemers aan *GR Natuur- en Recreatieschap Lingengebied*: gemeenten Gorinchem, Vijfheerenlanden en West-Betuwe. Waardoor de netto vermogenswaarde voor gemeente Molenlanden neerkomt op € 2.485.913,-.

Vraag 3:

Uit®waarde BV heeft in 2023 haar netto vermogenswaarde met € 925.000 zien toenemen. Zo te zien wordt er geen dividend uitgekeerd. Waardoor is deze vermogenstoename tot stand gekomen?

Antwoord:

De netto vermogenswaarde van Uit®waarde BV is gewijzigd als gevolg van het resultaat (exploitatie van recreatiegebieden, grondexploitatie). De winst over 2023 was € 925.000 en

daardoor werd de netto vermogenswaarde met dit bedrag verhoogd. Er wordt geen dividend uitgekeerd omdat dit, volgens Uit®waarde BV, bij de verzelfstandiging in 1999 met de aandeelhouders is afgesproken. Uit®waarde BV geeft aan de winst nodig te hebben om het kapitaal waardevast in stand te houden en de inflatie op te vangen.

Vraag 4:

Van wie is of zijn die andere 2/3 deel van de aandelen Recreatiemaatschappij Rivierenland (Uit®waarde BV)?

Antwoord:

1. **Recreatieschap Over-Betuwe**
(gemeenten Over-Betuwe, Lingewaard, Arnhem)
2. **Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal**
(gemeenten Buren, Maasdriel, Tiel, Culemborg, Druten, Neder-Betuwe, West-Betuwe, West Maas en Waal)

Vraag 5:

Als je via een GR een belang hebt in een winstgevende deelneming; en je wilt uittreden zonder financiële compensatie: doe je dan jezelf tekort?

Antwoord:

Dit is een belangrijke vraag voor de evaluatie en / of het uittredingsplan. Wat zijn de (on-) mogelijkheden als het gaat om de aandelen die je als gemeente bezit en de netto vermogenswaarde van *Uit®waarde BV*? De verwachting is dat de aandelen en de netto vermogenswaarde niet te gelde gemaakt kunnen worden, maar dit moet goed worden uitgezocht.

Vraag 6:

Hoeveel stemrecht heeft de GR in de AVA van de Uit®waarde BV? Zou het niet goed zijn, gelet op de discussie die in onze commissievergadering spontaan ontstond en mogelijk ook in andere gemeentehuizen kan ontstaan, én gelet op het feit dat er een groot vermogen in Uit®waarde BV zit, dat er aangedrongen wordt op het uitkeren van een deel van de winst in de vorm van dividend? Zou daarmee de binding tussen de onderneming en haar aandeelhouders (overheden) versterkt kunnen worden; wat uiteindelijk ten goede komt aan de continuïteit van de recreatiemogelijkheden in het rivierengebied?

Antwoord:

Het stemrecht van *GR Natuur- en Recreatieschap Lingengebied* in de *Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)* van *Uit®waarde BV* is 33,3%.

Zoals bij vraag 3 aangegeven wordt geen dividend uitgekeerd omdat dit, volgens *Uit®waarde BV*, in 1999 is afgesproken bij de verzelfstandiging. Bewijs van deze afspraak is opgevraagd bij *Uit®waarde BV*, maar zij geven aan dit niet meer in hun administratie te hebben.

Stel dat een meerderheid van de aandeelhouders (14 gemeenten ondergebracht in 3 gemeenschappelijke regelingen) aandringen op uitkeren van dividend dan zou *Uit@waarde BV* hier gehoor aan moeten geven. Dit zou wellicht de binding tussen *Uit@waarde BV* en de aandeelhouders (overheden) kunnen versterken, maar heeft ook zijn effect op het kapitaal waarde vast in stand houden en opvangen van inflatie.

Overigens is er bij de behandeling van de wijziging van de GR-tekst in de andere gemeenteraden vooralsnog geen discussie ontstaan.

Ons inziens is de evaluatie het instrument om de recht- en doelmatigheid van de GR uit te zoeken, de financiële gevolgen van uitreding of opheffing in kaart te brengen, maar ook te kijken naar de andere mogelijkheden waarbij de binding tussen de aandeelhouders (overheden) en *Uit@waarde BV* versterkt kan worden.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Molenlanden,

De secretaris,

De burgemeester,

Femmy Jonker

Theo Segers

CC: de leden van de gemeenteraad Molenlanden